

TRƯỜNG ĐẠI HỌC CÔNG THƯƠNG TP.HCM
KHOA CHÍNH TRỊ - LUẬT

MÔN HỌC
LUẬT KINH TẾ
(ECONOMIC LAW)

CHƯƠNG 8

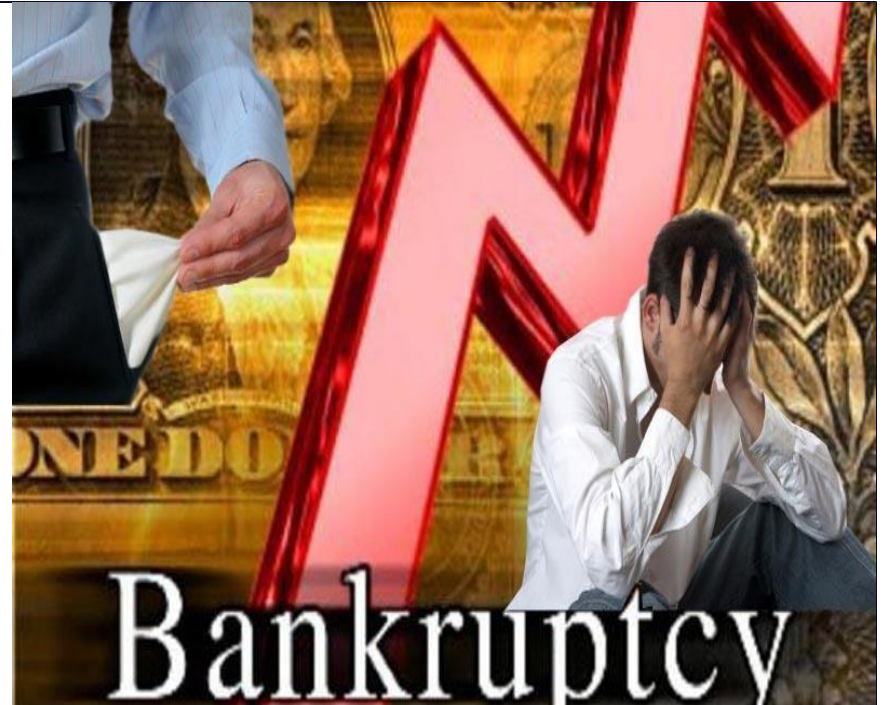
PHÁP LUẬT VỀ PHÁP SẢN

NGUỒN GỐC THUẬT NGỮ PHÁ SẢN

- Gốc tiếng La-mã cổ: Banca Rotta
(Banca: chiếc ghế dài, Rotta: bị gãy)
- Tiếng Anh: Bankruptcy
- Tiếng Nga: банкрот

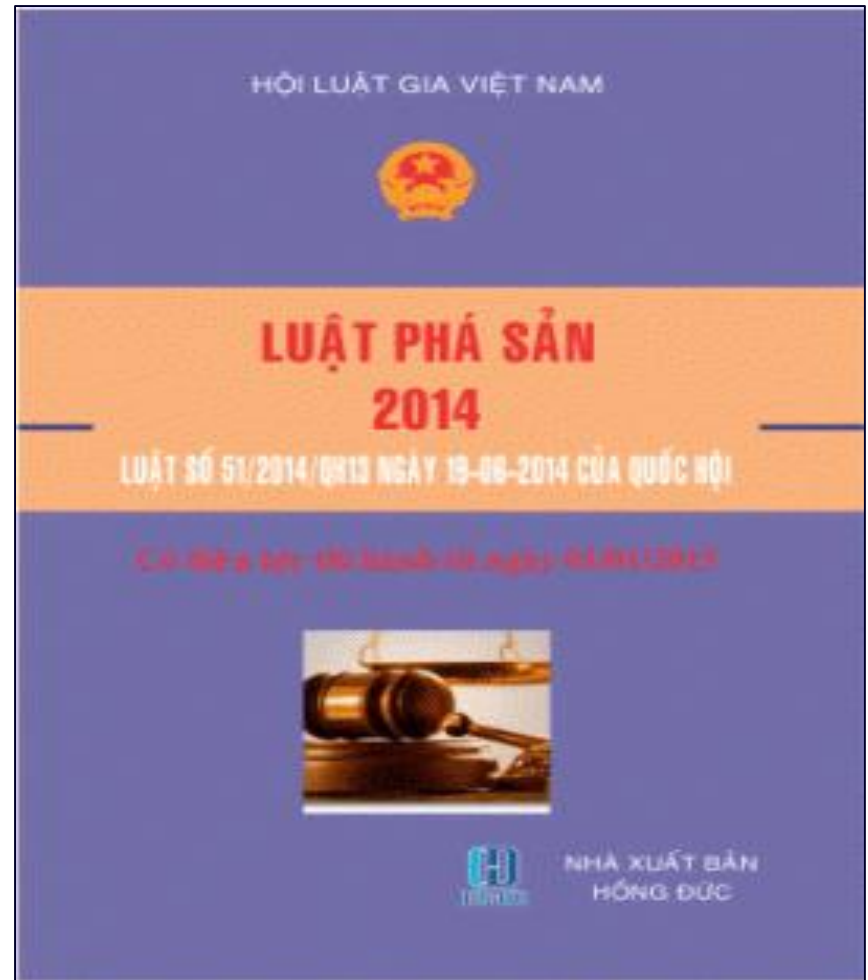
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

- ❑ **NĐ:** Nghị định
- ❑ **KD:** Kinh doanh
- ❑ **PS:** Phá sản
- ❑ **HTX:** Hợp tác xã
- ❑ **TS:** Tài sản
- ❑ **HĐ:** Hợp đồng
- ❑ **TNHH:** Trách nhiệm hữu hạn
- ❑ **DNTN:** Doanh nghiệp tư nhân
- ❑ **CQ ĐKKD:** Cơ quan đăng ký kinh doanh

VĂN BẢN QUY PHẠM PHÁP LUẬT

Luật Phá sản 19/6/2014 (1/1/2015) *

LỊCH SỬ LẬP PHÁP

~~LUẬT PHÁP SẢN
DOANH NGHIỆP
1993
(1/7/1994)~~

ĐIỀU
CHỈNH

DOANH
NGHIỆP

~~LUẬT
PHÁP SẢN
2004
(15/10/2004)~~

ĐIỀU
CHỈNH

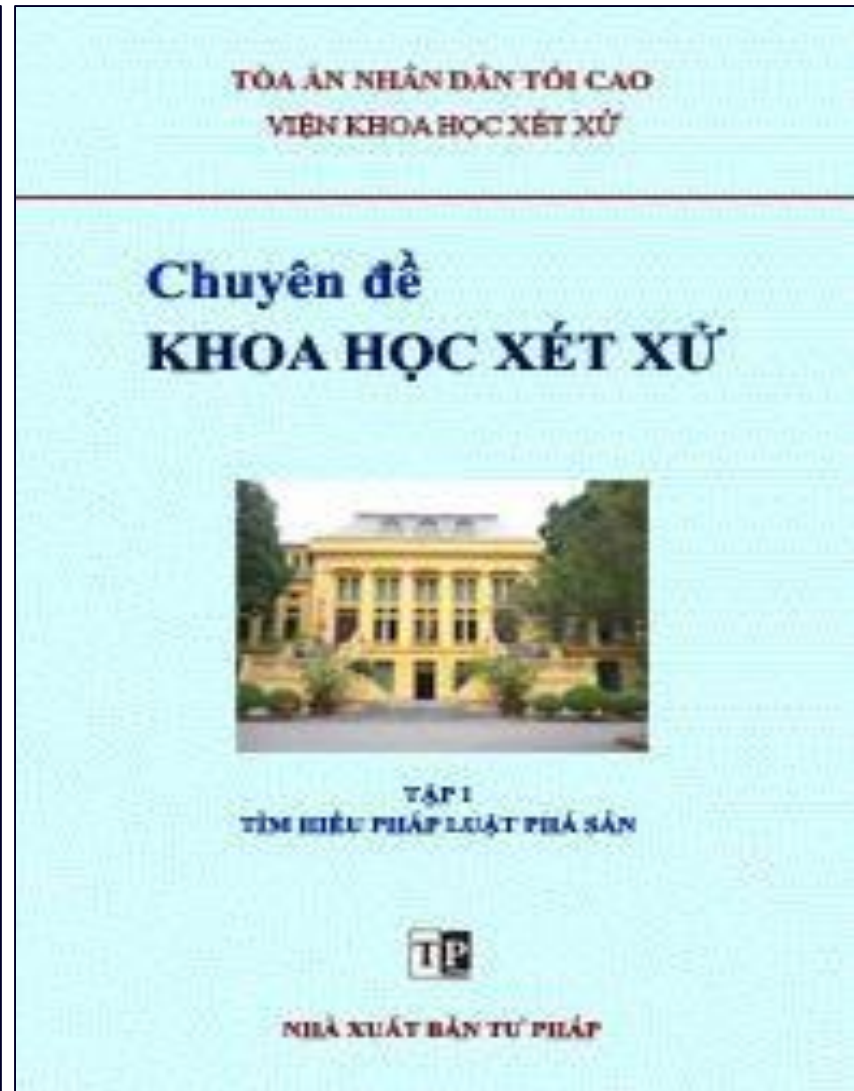
DOANH
NGHIỆP
HỢP TÁC XÃ
LH HTX

LUẬT
PHÁP SẢN
19/6/2014
(1/1/2015)

ĐIỀU
CHỈNH

DOANH
NGHIỆP
HỢP TÁC XÃ
LH HTX

SINH VIÊN TỰ NGHIÊN CỨU

NỘI DUNG BÀI GIẢNG

1 LUẬT PHÁ SẢN

1. Khái niệm
2. Đặc điểm
3. Phân loại
4. Pháp luật PS
5. Vai trò
6. Phân biệt phá sản & giải thể

2 TỔ TỤNG PHÁ SẢN

1. Quyền yêu cầu
2. Thẩm quyền giải quyết
3. Biện pháp bảo toàn tài sản
4. Thủ tục phá sản

1.1. KHÁI NIỆM PHÁ SẢN

Kinh tế

- **Tình trạng** mất khả năng trả nợ đến hạn của DN.
- Đồng nghĩa: “Khánh kiệt”, “Vỡ nợ”, “Sập tiệm”...

Pháp lý

- **Thủ tục tư pháp xử lý tình trạng** mất khả năng trả nợ đến hạn của DN, HTX do Tòa án tiến hành

Mất khả năng thanh toán?

- ☐ DN không thể trả nợ trong thời hạn **03 tháng** từ ngày đến hạn trả nợ.
- ☐ Số nợ tối thiểu ???
- ☐ Luật Phá sản 2014 **không** quy định
- ☐ Tòa án nhận định
- ☐ Hoa Kỳ ≥ 3.000 USD
- ☐ LB Nga ≥ 100.000 Rúp
- ☐ Singapore ≥ 10.000 \$

TÌNH TRẠNG PHÁ SẢN

MẤT KHẢ NĂNG THANH TOÁN NỢ

TỔNG SỐ NỢ
ĐẾN HẠN

TỔNG GIÁ TRỊ
TÀI SẢN

1.2. ĐẶC ĐIỂM CỦA PHÁ SẢN

- Thủ tục xử lý nợ đặc biệt (do Tòa án tiến hành)
- Trả nợ theo danh sách chủ nợ do **Quản tài viên** lập (nợ đến hạn + chưa đến hạn)
- Trả nợ dựa trên tài sản còn lại
- DN chấm dứt hoạt động // được mua lại
- Chế tài hành chính áp dụng cho nhà quản trị DN (cấm thành lập, quản lý DN 1->3 năm).

1.3. PHÂN LOẠI PHÁ SẢN

NGUYÊN NHÂN

**Trung thực
&
Gian trá**

QUAN HỆ PL

**Tự nguyện
&
Bắt buộc**

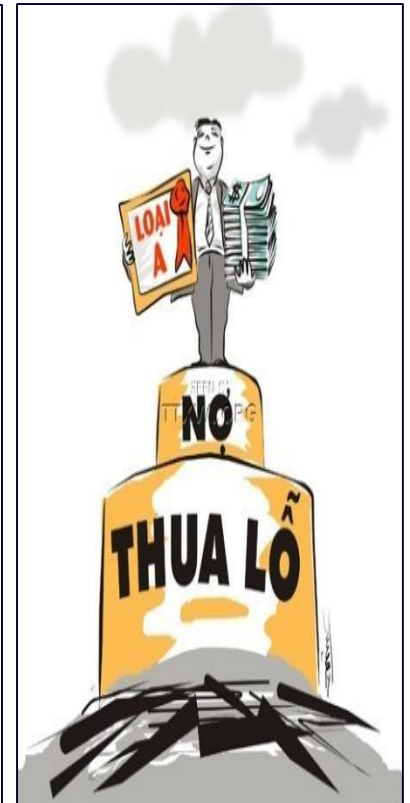
ĐỐI TƯỢNG

**Doanh nghiệp
&
Cá nhân KD**

1.3.1. PHÁ SẢN TRUNG THỰC

- DN thực sự mất khả năng trả nợ
- Ngoài ý muốn của chủ DN

- **Nguyên nhân - Chủ quan:** Năng lực cạnh tranh, quản lý, điều hành yếu kém // **Khách quan:** khủng hoảng kinh tế, chính sách pháp luật thay đổi, bất khả kháng

1.3.2. PHÁ SẢN GIAN TRÁ

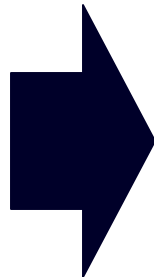
- Tình trạng mất khả năng trả nợ là **giả tạo** do chủ DN tạo ra nhằm lợi dụng cơ chế

- phá sản để chiếm đoạt TS của chủ nợ.
- **Ví dụ:** Chủ DN tạo ra vụ cháy kho hàng rồi tuyên bố DN mất khả năng trả nợ.
- **Xử lý:** Truy cứu trách nhiệm hình sự đ/v chủ DN, người quản lý, điều hành DN.

1.3.3. PHÁ SẢN TỰ NGUYỆN

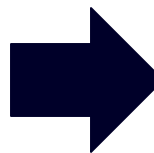
**Chủ
Doanh nghiệp**

Y/c Tòa án tuyên
bố DN phá sản

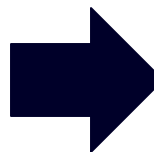
1.3.4. PHÁ SẢN BẮT BUỘC

Chủ nợ

Y/c Tòa án tuyên
bố DN phá sản

Người LĐ

1.3.5. PHÁ SẢN DN & CÁ NHÂN

- Pháp luật phá sản Liên bang Nga, Mỹ... điều chỉnh phá sản DN & phá sản cá nhân kinh doanh.
- Luật phá sản VN **chỉ áp dụng** cho DN, HTX, Liên hiệp HTX
- Cá nhân kinh doanh (hộ kinh doanh, tổ hợp tác) lâm vào tình trạng phá sản thì giải quyết theo **thủ tục dân sự**

1.4. PHÁP LUẬT PHÁ SẢN

- ☐ Tổng thể quy phạm pháp luật do Nhà nước ban hành điều chỉnh quan hệ phát sinh trong quá trình giải quyết y/c tuyên bố phá sản DN, HTX.

1.3. VAI TRÒ CỦA LUẬT PHÁP SẢN

☐ Bảo vệ quyền, lợi ích hợp pháp của:

- Chủ nợ
- Doanh nghiệp
- Người lao động

☐ Góp phần cơ cấu lại hệ thống DN

☐ Bảo đảm trật tự, kỷ cương xã hội

1.6. PHÂN BIỆT PHÁ SẢN - GIẢI THỂ

1.6.1. Nguyên nhân

1.6.2. Cơ quan thực hiện thủ tục

1.6.3. Tính chất của thủ tục

1.6.4. Thanh toán nợ

1.6.5. Hậu quả pháp lý

1.6.6. Thái độ của nhà nước

6. PHÂN BIỆT PHÁ SẢN - GIẢI THỂ

1. NGUYÊN NHÂN

☐ **Giải thể:** Nhiều nguyên nhân

☐ **Phá sản:** Một nguyên nhân - mất khả năng trả nợ không có bảo đảm đến hạn

1.6.2. CƠ QUAN GIẢI QUYẾT

Giải thể

Phòng đăng ký kinh doanh

Phá sản

Tòa án nhân dân

1.6.3. THỦ TỤC TIẾN HÀNH

Giải thể

Thủ tục hành chính

Phá sản

Thủ tục tư pháp

1.6.4. THANH TOÁN NỢ

Giải thể

Chủ DN

Phá sản

Tòa án

1.6.5. HẬU QUẢ PHÁP LÝ

Giải thể

DN chấm dứt sự tồn tại

Phá sản

DN có thể được mua lại

1.6.6. THÁI ĐỘ CỦA NHÀ NƯỚC

ĐỐI VỚI

Người quản lý, điều hành

Giải thể

Không cấm

Thành lập DN mới
Quản lý DN khác

Phá sản

Cấm

DN
Nhà
nước

DN
sở hữu
tư nhân

1.6.6. THÁI ĐỘ CỦA NHÀ NƯỚC

ĐỐI VỚI

Người quản lý, điều hành

DN Nhà nước

Cấm suốt đời

Không được
quản lý DN nhà
nước nào khác

DN tư nhân

Cấm

Thành lập DN mới
Quản lý DN khác
từ 1 – 3 năm

Không cấm

- ❑ Quy định cấm **không** áp dụng với DN phá sản vì lý do ***bất khả kháng***

2

TỔ TỤNG PHÁ SẢN

2.1. QUYỀN & NGHĨA VỤ NỘP ĐƠN Y/C

Đ.5

1 Doanh nghiệp

Q: Chủ DN

NV: Người đại diện pháp luật

2 Chủ nợ

Q: Không có bảo đảm toàn bộ

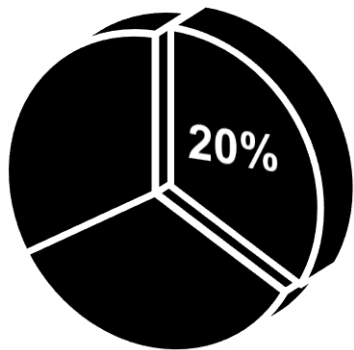
Q: Có bảo đảm một phần

3 Người lao động

CÔNG TY CỔ PHẦN

Quyền nộp đơn yêu cầu

- ☐ CĐ (nhóm CĐ)
năm giữ **>20%**
CPPT 6 tháng

CỘNG HÒA XÃ HỘI CHỦ NGHĨA VIỆT NAM
Độc lập – Tự do – Hạnh phúc

ĐƠN YÊU CẦU MỞ THỦ TỤC PHÁ SẢN

Kính gửi: TÒA ÁN NHÂN DÂN THÀNH PHỐ CẦN THƠ

I. NGƯỜI YÊU CẦU:

Ông LÊ VĂN CHIẾN

CMND số : 360431727 Cấp ngày: 29/6/2007 Nơi cấp: CA Cần Thơ
Thường trú : Long Thạnh A, TT Thốt Nốt, Thốt Nốt, TP. Cần Thơ

Người đại diện theo ủy quyền: Bà NGUYỄN THỊ HỒNG NGÂN

CMND số : 371300000 Cấp ngày: 08/09/2011 Nơi cấp: Phòng NN
Thường trú tại : 17/10 Đường Nguyễn Huệ, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh
Địa chỉ liên lạc : 17/10 Đường Nguyễn Huệ, Quận 1, TP. Hồ Chí Minh
Điện thoại : 0903 94 94 94

II. NGƯỜI BỊ YÊU CẦU:

CTY CỔ PHẦN THỦY SẢN BÌNH AN

(Sau đây gọi là Công ty Bình An)

Trụ sở : Lô 2.17 Khu Công nghiệp Trà Nóc II, P.Phước Thới, Q.Ô
Môn, Thành phố Cần Thơ.
Điện thoại : (07106) 251 409 Fax: (07106) 251 409
Đại diện bởi : Bà Phạm Thị Diệu Hiền
Chức vụ : Tổng Giám đốc

III. NỘI DUNG:

Vào ngày 13/5/2011, tôi có ký Hợp đồng mua bán nguyên liệu số: 112/HDNL/2011 và Phụ lục Hợp đồng mua bán nguyên liệu số: 112/PLHD/2011 ngày 29/8/2011 với Công ty CP Thủy sản Bình An. Theo đó, Công ty Bình An thỏa thuận mua của tôi khoảng 250 tấn cá tra nguyên liệu.

Đơn giá là: 24.500 đồng/kg tại ao, quảng.

Tổng số lượng cá tôi giao cho Công ty Bình An là: 469.638 kg.

Vậy, tổng số tiền mà tôi bán cá cho Công ty Bình An là:

$469.638 \text{ kg} \times 24.500 \text{ đồng/kg} = 11.506.131.000 \text{ đồng}$

(Mười một tỷ năm trăm lẻ sáu triệu một trăm ba mươi một ngàn đồng)

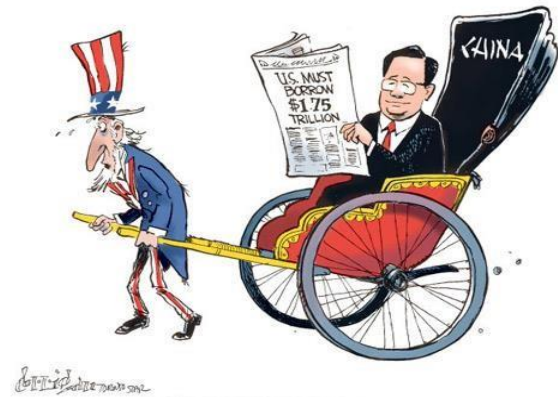
Thời hạn thanh toán: Công ty Bình An cam kết sẽ thanh toán cho tôi sau 20 ngày kể từ ngày thu hoạch dứt điểm là: 30%, và thanh toán tiếp 30% sau 20%, kể từ ngày thanh toán đợt 1. Còn lại 40% sẽ thanh toán dứt điểm sau 20 ngày, kể từ ngày thanh toán đợt 2. Mỗi đợt sẽ thanh toán vào ngày thứ 7 hàng tuần tại trụ sở Công ty Bình An.
Ngày bắt cá là: 31/8/2011.

Theo thỏa thuận giữa Công ty Bình An và tôi thì tôi sẽ chịu 50% chi phí kiểm mẫu và tiền ghe, cụ thể là: 1.688.000 đồng (Một triệu sáu trăm tám mươi tám ngàn đồng)

Trang 1 / 2

CHỦ NỢ

CÓ BẢO ĐẢM TOÀN BỘ

CÓ BẢO ĐẢM MỘT PHẦN

KHÔNG CÓ BẢO ĐẢM

1

2

3

Không có quyền yêu cầu

Có quyền yêu cầu

Có quyền yêu cầu

NGƯỜI LAO ĐỘNG

- ☐ Nợ lương 3 tháng
- ☐ Công đoàn đại diện.
- ☐ Cử đại diện: 1/2 người LĐ tán thành bằng bỏ phiếu kín / lấy chữ ký

NỘP ĐƠN Y/C KHÔNG KHÁCH QUAN, GIAN DỐI ẢNH HƯỞNG XẤU UY TÍN CỦA DN

Kỷ luật

**Xử phạt
hành
chính**

**Bồi
thường
thiệt hại**

**Cảnh
cáo**

**Phạt
tiền
5 - 20tr.**

2.2. THẨM QUYỀN GIẢI QUYẾT

Tòa án huyện

**Doanh nghiệp
Hợp tác xã**

Không thuộc
Thẩm quyền của
Tòa tỉnh

Tòa án tỉnh

**Doanh nghiệp
Hợp tác xã**

- Yếu tố nước ngoài
- Chi nhánh nhiều tỉnh
- Có bất động sản ở nhiều tỉnh

2.3. BIỆN PHÁP BẢO TOÀN TÀI SẢN

3 NHÓM BIỆN PHÁP

1

**Tuyên
vô hiệu
giao dịch
bất hợp lý**

2

**Cấm
thực hiện
hoạt động
nhất định**

3

**Giám sát
hoạt động**

1

GIAO DỊCH VÔ HIỆU

**6 tháng trước ngày Tòa án ra QĐ
mở thủ tục phá sản**

1

Bán TS thấp hơn giá thị trường

2

Chuyển nợ không có bảo đảm
thành có bảo đảm

3

Trả nợ chưa đến hạn

4

Tấu tán, tặng cho TS

Từ ngày Tòa án ra Quyết định mở thủ tục phá sản

1

Giấu, tẩu tán, tặng cho tài sản

2

Thanh toán nợ không có bảo đảm

3

Từ bỏ quyền đòi nợ

4

Chuyển nợ không bảo đảm thành nợ có bảo đảm.

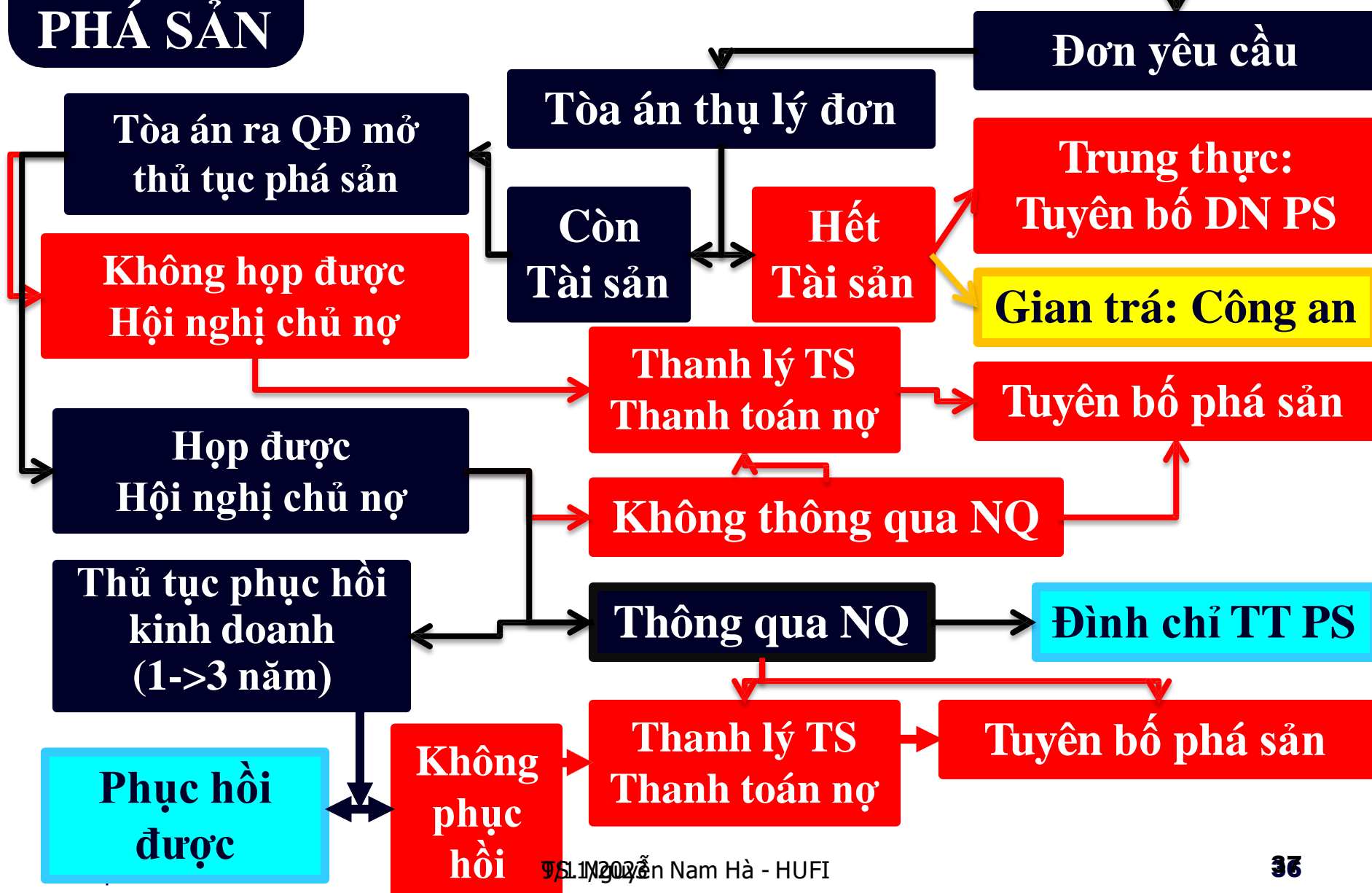
Phải báo cho Quản tài viên

- 1** Vay, thế chấp, bảo lãnh, mua bán, cho thuê; bán, chuyển đổi cổ phần
- 2** Chấm dứt thực hiện HĐ
- 3** Thanh toán nợ mới phát sinh
- 4** Trả lương cho người lao động.

**Làm không báo → đình chỉ,
khôi phục tình trạng ban đầu**

2.4. THỦ TỤC PHÁ SẢN

DOANH NGHIỆP, HỢP TÁC XÃ MẤT KHẢ NĂNG TRẢ NỢ

QUYẾT ĐỊNH MỞ THỦ TỤC PHÁ SẢN

QUYẾT ĐỊNH MỞ THỦ TỤC PHÁ SẢN

2.4.1. CHỦ THỂ QUAN HỆ PHÁP SẢN

1

- Thẩm phán Tòa án
- Quản tài viên (nghề mới)
- DN quản lý, thanh lý tài sản *

2

- Chủ doanh nghiệp
- Người đại diện theo pháp luật

3

- Chủ nợ
- Người lao động

QUẢN TÀI VIÊN

Ai ???

Luật sư – Kiểm toán viên
ĐH -> kinh tế -> 5 năm
Có chứng chỉ hành nghề Quản tài viên

Ai chỉ định

Tòa án

Quyền

☞ Quản lý tài sản, giám sát hoạt động kinh doanh, thanh lý tài sản của DN phá sản

HỘI NGHỊ CHỦ NỢ

- ☐ Tòa án triệu tập, chủ trì
- ☐ Thành phần tham dự:
 - Thẩm phán Tòa án
 - Quản tài viên
 - Chủ nợ
 - Chủ doanh nghiệp
 - Đại diện người lao động

LẬP DANH SÁCH CHỦ NỢ

Người lập

Quản tài viên
DN quản lý TS

Niêm yết danh
sách chủ nợ
tại Tòa án

Thời hạn lập

15 ngày, từ ngày
hết ***hạn gửi giấy
đòi nợ***

30 ngày từ khi Tòa
quyết định mở
thủ tục phá sản

HỘI NGHỊ CHỦ NỢ

- ☐ **Mục đích:** Hoà giải – phục hồi kinh doanh – xử lý nợ
- ☐ **Điều kiện tiến hành:** đại diện **≥ 51%** tổng nợ **không** có bảo đảm tham dự
- ☐ **Điều kiện thông qua nghị quyết:** **≥ 65%** phiếu thuận
- ☐ **Bầu ban đại diện chủ nợ**

BIỆN PHÁP PHỤC HỒI KINH DOANH

- ☐ Huy động thêm vốn.
- ☐ Thay đổi mặt hàng.
- ☐ Đổi mới công nghệ.
- ☐ Tổ chức lại bộ máy quản lý, điều hành.
- ☐ Sáp nhập, chia tách bộ phận SX nhằm nâng cao năng suất.
- ☐ Bán lại cổ phần cho chủ nợ.
- ☐ Bán tài sản không cần thiết.

2.4.2. CHẤM DỨT THỦ TỤC PHÁ SẢN

Đình chỉ thủ tục phá sản

- ☐ DN **không** mất khả năng thanh toán
- ☐ Hội nghị chủ nợ ra **NQ** đình chỉ

- ☐ DN phục hồi kinh doanh
- ☐ Trả được nợ

2.4.3. THANH LÝ TÀI SẢN, TRẢ NỢ

THANH LÝ TÀI SẢN

- ❑ **Không** triệu tập được Hội nghị chủ nợ (2 lần//51%)
- ❑ Hội nghị chủ nợ **không** thông qua NQ
- ❑ Hội nghị chủ nợ **thông qua** NQ tuyên bố DN phá sản
- ❑ DN **không** ra khỏi tình trạng phá sản sau thủ tục phục hồi kinh doanh.

THANH TOÁN NỢ

Nợ có bảo đảm bằng TS thế chấp

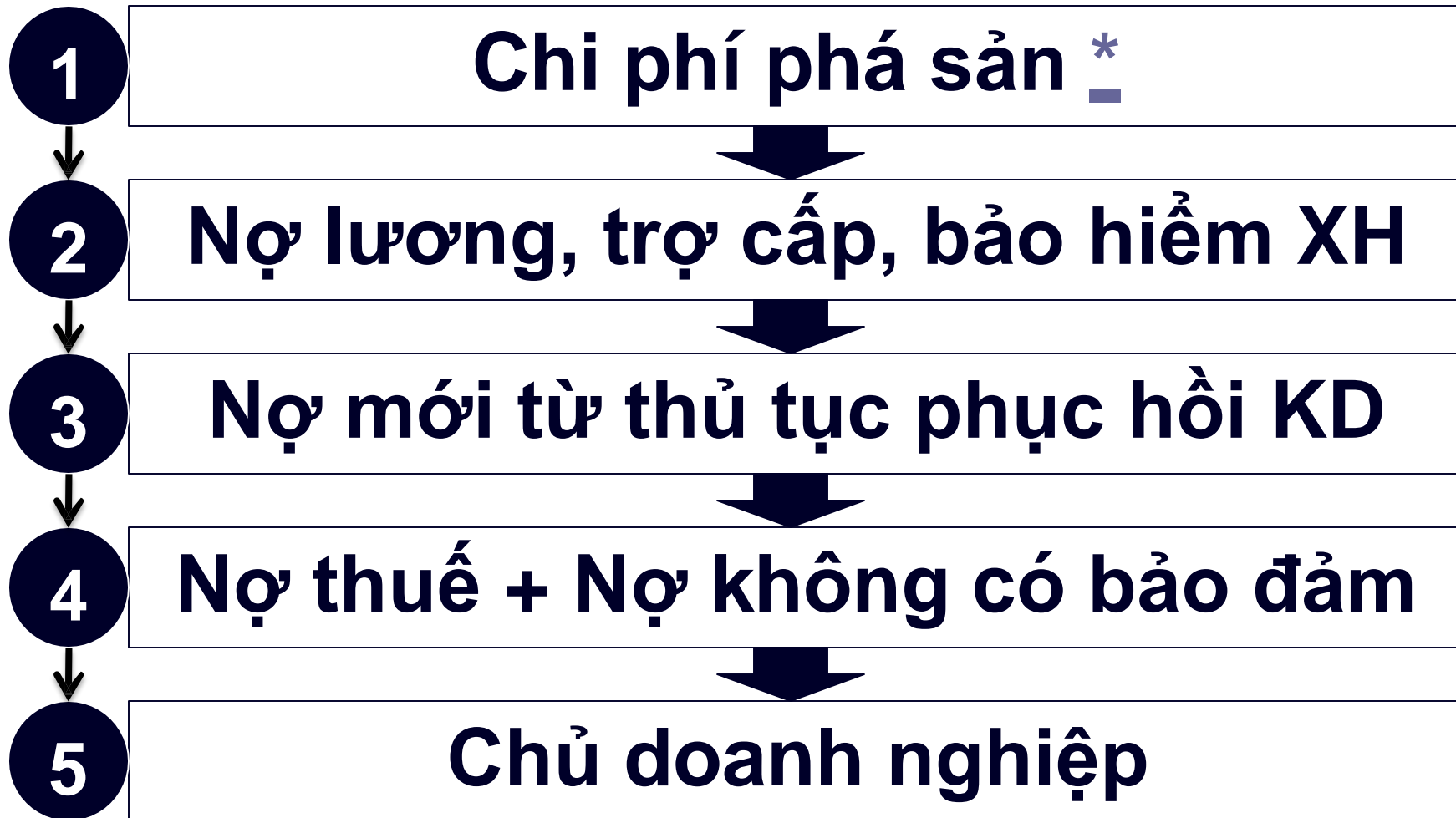
- ▣ Trả bằng giá trị TS thế chấp (đấu giá)
- ▣ Nếu TS bảo đảm $<$ nợ: Phần nợ còn lại trả như nợ không có bảo đảm
- ▣ Nếu TS bảo đảm $>$ nợ: Phần dư bồi nhập vào giá trị TS còn lại của DN

THỨ TỰ PHÂN CHIA GIÁ TRỊ TÀI SẢN

Thứ tự ưu tiên

Đ.54

**Đã trả xong nợ
có bảo đảm**

NGUYÊN TẮC THANH TOÁN

- ☐ Còn đủ thì trả đủ
- ☐ Nếu giá trị TS còn lại không đủ trả thì chủ nợ được trả một phần theo ***tỷ lệ % nợ trong tổng nợ không có bảo đảm.***

2.4.4. TUYÊN BỐ PHÁ SẢN

Tòa án ra Quyết định

Tuyên bố DN phá sản

**Đình chỉ thủ tục thanh
lý tài sản**

LƯU Ý

- ❑ Quyết định phá sản **không** miễn trừ nghĩa vụ tài sản của Chủ DNTN, Thành viên hợp danh Cty hợp danh
- ❑ Chủ nợ tiếp tục kiện đòi nợ Chủ DNTN, Thành viên hợp danh theo thủ tục dân sự.

THỜI HẠN CẦN NHỚ

- ☐ Thời hạn khiếu nại QĐ của Tòa án trả lại đơn y/c mở thủ tục phá sản: **3** ngày
- ☐ Thời hạn Tòa án ra QĐ mở / không mở thủ tục phá sản từ ngày thụ lý đơn y/c: **30** ngày.
- ☐ Thời hạn khiếu nại QĐ không mở thủ tục phá sản: **7** ngày.

Vụ WonderBuy phá sản (Đọc thêm)

9/11/2023

KẾT THÚC BÀI

ÔN TẬP